

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
28 серпня 2021 року,
протокол № 1 .

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

28 серпня 2021 року

м.п.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота
за денною формою навчання**

РОЗРОБНИК:

Старша викладачка кафедри менеджменту,
фінансів, банківської справи та страхування,

_____ Алла КРУШИНСЬКА

26 серпня 2021 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування
27 серпня 2021 року, протокол № 1.

Заступниця завідувача кафедри менеджменту,
фінансів, банківської справи та страхування,
кандидатка економічних наук, доцентка

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

27 серпня 2021 року

Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук, доцент

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

27 серпня 2021 року

ЗМІСТ

			Стор.	
1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	2
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	2
	1.2.	Лекції (<i>теми і плани</i>)		3
	1.3.	Семінарські заняття	–	4
	1.4.	Самостійна робота студентів	–	13
	1.5.	Індивідуальні завдання	–	21
	1.6.	Підсумковий контроль	–	22
2.	Схема нарахування балів		–	20
3.	Рекомендовані джерела		–	22
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	26

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назви теми	Кількість годин											
		Денна форма						Заочна форма					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (справ.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1.	Сутність, принципи і роль соціального страхування	11	2	4	-	-	5	-	-	-	-	-	-
2.	Фінансове забезпечення соціального страхування	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
3.	Страховання тимчасової втрати працездатності	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
4.	Страховання від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання	12	2	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-
5.	Медичне страхування	12	4	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
6.	Страховання на випадок безробіття	18	4	2	-	-	12	-	-	-	-	-	-
7.	Пенсійне страхування	22	6	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Усього годин		105	24	22	-	-	59		-	-	-	-	-

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування	2
1.1.	Поняття та необхідність загальнообов'язкового державного соціального страхування (далі ЗДСС).	
1.2.	Функції ЗДСС: формування грошових фондів, з яких покриваються витрати, пов'язані з утриманням непрацездатних осіб, та осіб, які не беруть участі в трудовому процесі; забезпечення чисельності та структури трудових ресурсів; сприяння вирівнюванню життєвого рівня різних соціальних груп населення не залучених до трудового процесу.	
1.3.	Суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування: страховики, страхувальники, застраховані особи.	
2.	Тема 2. Фінансове забезпечення соціального страхування	4
2.1.	Принципи збору та ведення обліку єдиного внеску. Платники єдиного внеску. Порядок нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску.	
2.2.	Розмір єдиного внеску та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.	
2.3.	Орган, що здійснює збір та веде облік єдиного внеску, його повноваження та відповідальність.	
2.4.	Суб'єкти, які приймають участь у сплаті єдиного внеску, їх права та обов'язки.	
3.	Тема 3. Страхування тимчасової втрати працездатності	2
3.1.	Необхідність, сутність та значення страхування тимчасової витрати працездатності.	
3.2.	Механізм використання права громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.	
3.3.	Пенсійний фонд України та його функції у сфері страхування тимчасової втрати працездатності.	
4.	Тема 4. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання	2
4.1.	Необхідність та сутність страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.	
4.2.	Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.	
4.3.	Страхові виплати. Порядок визначення розміру страхових виплат.	
5.	Тема 5. Медичне страхування	4
5.1.	Необхідність, сутність, завдання, форми організації медичного страхування в Україні.	
5.2.	Об'єкти та суб'єкти медичного страхування та їх характеристика.	
5.3.	Обов'язкове та добровільне медичне страхування: порівняльна характеристика форм.	
5.4.	Сутність та види добровільного медичного страхування (ДМС).	
5.5.	Організаційні аспекти медичного страхування в країнах світу.	
6.	Тема 6. Страхування на випадок безробіття	4
6.1.	Необхідність та сутність страхування на випадок безробіття.	
6.2.	Джерела формування бюджету Фонду загальнообов'язкового	

6.3.	державного соціального страхування на випадок безробіття. Матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.	
6.4.	Професійна підготовка або перепідготовка, підвищення кваліфікації безробітних.	
6.5.	Нагляд у сфері соціального страхування на випадок безробіття.	
7.	Тема 7. Пенсійне страхування	6
7.1.	Необхідність та значення пенсійного страхування. Принципи державного пенсійного страхування.	
7.2.	Структура системи пенсійного страхування в Україні: солідарна система державного пенсійного страхування; накопичувальна система пенсійного страхування; система недержавного пенсійного страхування.	
7.3.	Види пенсійних виплат соціальних послуг.	
7.4.	Сутність недержавного пенсійного забезпечення.	
7.5.	Суб'єкти накопичувальної системи пенсійного страхування. Джерела формування коштів накопичувального фонду та їх використання.	
7.6.	Поняття та особливості функціонування недержавного пенсійного фонду.	
7.7.	Види та механізм здійснення пенсійних виплат	
	Усього	24

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1-2

Тема 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування.
- 1.2. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування. Страховий ризик. Страхові випадки.
- 1.3. Об'єкти ЗДСС.
- 1.4. Особи, які підлягають ЗДСС. Страховий стаж.
- 2.1. Умови надання соціальних послуг та матеріального забезпечення особам за ЗДСС.
- 2.2. Залучений та позиковий капітал Підстави припинення виплат і надання соціальних послуг за ЗДСС.
- 2.3. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань та розрахункових задач з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: загальнообов'язкове державне соціальне страхування, соціальне страхування, соціальне забезпечення, соціальний захист, природні соціальні ризики, суб'єкти та об'єкти соціального страхування, предмет соціального страхування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- основні види соціальних допомог;
- складові елементи соціального захисту;
- основні види соціального страхування;

- моделі соціально захисту;
- функції соціального страхування;
- ознаки соціального ризику.

Тестові завдання

1. *Страховиками за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням є:*
  - а) страхові компанії;
  - б) цільові страхові фонди;
  - в) Кабінет Міністрів України;
  - г) ліга страхових організацій;
  - д) відділ соціального захисту населення.
2. *До джерел коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування відносяться:*
  - а) внески роботодавців і застрахованих осіб;
  - б) страхові платежі найманих працівників;
  - в) кредити банків;
  - г) кошти Ліги страхових організацій.
3. *Розмір страхового внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування встановлюється Верховною Радою України:*
  - а) щоквартально;
  - б) щомісячно;
  - в) щорічно;
  - г) раз в три роки;
  - д) раз в п'ять років.
4. *Загальнообов'язкове державне соціальне страхування це: (продовжити визначення)*
5. *Державному соціальному страхуванню підлягають:*
  - а) особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту);
  - б) особи, які забезпечують себе роботою самостійно)
  - в) роботодавці;
  - г) працівники профспілок;
  - д) працюючі пенсіонери.
6. *Застраховані громадяни є членами страхових фондів за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням:*
  - а) так;
  - б) ні.
7. *Кошти страхових фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування включаються до складу державного бюджету України:*
  - а) так;
  - б) ні.
8. *Страхові фонди здійснюють свою діяльність на підставі:*
  - а) закону України «Про державний бюджет»;
  - б) статутів;
  - в) Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
9. *Видами матеріального забезпечення загальнообов'язкового медичного страхування є:*
  - а) діагностика та амбулаторне лікування;
  - б) стаціонарне лікування;
  - в) надання готових лікарських засобів та виробів медичного призначення;
  - г) профілактичні та освітні заходи;
  - д) забезпечення медичною реабілітацією осіб, які перенесли особливо важкі операції або мають хронічні захворювання;
  - ж) немає жодної вірної відповіді.

10. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування включає в себе наступні види страхування:

- а) медичне страхування;
- б) страхування на випадок безробіття)
- в) страхування життя)
- г) пенсійне страхування;
- д) страхування з тимчасової втрати працездатності та витратами зумовленими поховання.

Завдання 1. Скласти схему взаємозв'язку Закону України «Основи законодавств України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та закону України «Про страхування».

Семінарське заняття 3-4

Тема 2. Фінансове забезпечення соціального страхування

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Необхідність і значення єдиного соціального внеску.
- 2.2. Склад, порядок ведення та використання даних Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.
- 2.3. Порядок здійснення державного нагляду за збором та веденням обліку єдиного внеску.
  - 3.1. Облік платників єдиного внеску, що здійснюється Пенсійним фондом України.
  - 3.2. Валюта розрахунку єдиного внеску, документи на підставі яких здійснюється нарахування, порядок зарахування єдиного внеску в органах Державного казначейства України, розрахункове обслуговування територіального органу Пенсійного фонду, базовий звітний період.
  - 3.3. Операції зі страховими коштами, акумульованими на рахунках Пенсійного фонду.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань та розрахункових задач з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування, єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, застрахована особа, максимальна величина бази нарахування єдиного внеску, мінімальний страховий внесок, недоїмка, Пенсійний фонд України, посвідчення застрахованої особи в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, страхові кошти, страхувальники.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- необхідність та економічна доцільність єдиного соціального внеску;
- база нарахування єдиного соціального внеску;
- розмір єдиного внеску та пропорції його розподілу;
- договір про добровільну участь у системі ЗОДСС;
- який орган здійснює збір та веде облік єдиного соціального внеску;
- структура реєстрів страхувальників.

Тестові завдання

1. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування це:

- а) страховий внесок, збір якого здійснюється до видів загальнообов'язкового державного соціального страхування;

- б) консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- в) консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється виключно роботодавцями до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

2. *Застрахована особа:*

- а) фізична особа, яка підлягає загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню і сплачує (сплачувала) та/або за яку сплачується чи сплачувався єдиний внесок;
- б) фізична особа, яка підлягає загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню;
- в) вірно а) і б).

3. *Максимальна величина бази нарахування єдиного внеску:*

- а) максимальна сума доходу застрахованої особи, що дорівнює сімнадцяти розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб, на яку нараховується єдиний внесок;
- б) максимальна сума доходу застрахованої особи, що дорівнює десяти розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб, на яку нараховується єдиний внесок;
- в) максимальна сума доходу застрахованої особи, що дорівнює двадцяти розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб, на яку нараховується єдиний внесок.

4. *Страхові кошти:*

- а) кошти, які формуються за рахунок сплати єдиного внеску та надходжень від фінансових санкцій (штрафів та пені);
- б) кошти, які формуються за рахунок сплати єдиного;
- в) кошти, які формуються за рахунок сплати єдиного внеску та благодійних внесків.

5. *Збір та ведення обліку єдиного внеску здійснюються за принципами:*

- а) законодавчого визначення умов і порядку його сплати;
- б) обов'язковості сплати;
- в) законодавчого визначення розміру єдиного внеску та пропорцій його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- г) прозорості та публічності діяльності органу, що здійснює збір та веде облік єдиного внеску;

д) всі відповіді вірні.

6. *Платниками єдиного внеску є:*

- а) роботодавці;
- б) застраховані;
- в) тільки роботодавці;
- г) вірно а), б).

7. *Облік платників єдиного внеску здійснює:*

- а) Пенсійним фондом;
- б) Державне казначейство;
- в) Фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування.

8. *Розмір єдиного внеску повинні забезпечувати:*

- а) застрахованим особам страхові виплати і соціальні послуги, фінансування заходів, спрямованих на профілактику страхових випадків;
- б) створення резерву коштів для забезпечення страхових виплат та надання соціальних послуг застрахованим особам;
- в) покриття адміністративних витрат із забезпечення функціонування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- г) всі відповіді вірні.

9. *Розмір єдиного внеску встановлюється:*

- а) для кожної категорії платників,
- б) виключно для роботодавця;
- в) бюджетних установ.

10. *Суми єдиного внеску розподіляються:*

- а) за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- б) за видами виплат;
- в) за класами професійного ризику.

Задача 1.

Визначити розмір єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за березень 2020 р. за умови, що на підприємстві «Світанок» працює 10 працівників, із них 5 найманих працівників-інвалідів. З працівником цього підприємства Пилипенко С.С. було укладено цивільно-правову угоду на виконання роботи, винагорода за яку становить 7 000 грн. Діяльність підприємства належить до 27-го класу професійного ризику виробництва.

Зарплата найманих працівників-інвалідів:

1. Петренко С.М. – 4 200 грн.;
2. Дяченко Т.Ю. – 5 300 грн.;
3. Іващенко О.П. – 2 720 грн.;
4. Станіславенко Т.П. – 2 400 грн.;
5. Романенко Т.П. – 3 500 грн.

Заробітна плата інших найманих працівників:

1. Сидоренко Ю.П. – 16 900 грн.;
2. Пилипенко С.С. – 1 600 грн.;
3. Ткаченко Т.Л. – 4 200 грн.;
4. Цикунов С.С. – 3 100 грн.;
5. Швець В.В. – 2 701 грн.

Семінарське заняття 5

Тема 3. Страхування тимчасової втрати працездатності

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування.
- 5.2. Пенсійний фонд України та його функції у сфері страхування тимчасової втрати працездатності.
- 5.3. Право громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням.
- 5.4. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за ЗДСС у зв'язку ТВП та витратами, зумовленими похованням. Розмір допомоги при тимчасовій втраті працездатності працівника.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань та розрахункових задач з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є : загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, застрахована особа, страхувальник, страховик, найманий працівник, страховий ризик, страховий випадок, страховий стаж, страхові кошти, страхові внески.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- сутність соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами;
- механізм надання допомоги при настанні кожного зі страхових випадків;
- характеристика окремих видів матеріального забезпечення та соціальних послуг;
- управління соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності;
- визначення розміру допомоги по вагітності та пологах;

- які документи необхідні для призначення матеріального забезпечення та надання соціальних послуг;
- допомога на поховання застрахованої особи.

Тестові завдання

1. *Страхувальником за загальнообов'язковим соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності є:*

- а) робітник;
- б) страхові організації;
- в) власник підприємства;
- г) держава.

2. *Обставини, внаслідок якої застрахована особа або члени її сім'ї можуть втратити тимчасово засоби існування та потребувати матеріального забезпечення це:*

- а) наявність страхового стажу;
- б) страховий випадок;
- в) страховий ризик;
- г) страховий поліс.

3. *Страховик у системі соціального страхування з тимчасової втрати працездатності зобов'язаний:*

- а) здійснювати контроль за своєчасною сплатою страхових внесків.
- б) вести облік і звітність щодо страхових коштів;
- в) нараховувати та сплачувати страхові внески;
- г) вести облік заробітної плати застрахованих осіб.

4. *Допомога по тимчасовій непрацездатності не надається:*

- а) у разі тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми непов'язаної з нещасним випадком на виробництві;
- б) у разі навмисного заподіяння шкоди своєму здоров'ю з метою ухилення від роботи;
- в) за період перебування застрахованої особи у відпустці без збереження заробітної плати;
- г) у разі тимчасової непрацездатності по догляду за хворою дитиною віком до 14 років.

5. *Допомога по тимчасовій непрацездатності встановлюється:*

- а) з урахуванням віку та статі застрахованої особи;
- б) з урахуванням страхового стажу;
- в) в однакових для усіх застрахованих осіб розмірах.

6. *Застрахованим особам, які мають страховий стаж до 8 років допомога по тимчасовій непрацездатності виплачується у розмірі:*

- а) 60 %;
- б) 75 %;
- в) 100 %;
- г) 80 %.

7. *Допомога по вагітності та пологах надається страховій особі у розмірі:*

- а) 60 %;
- б) 80 %;
- в) 100 %;
- г) 75 %.

8. *Допомога по тимчасовій непрацездатності за рахунок коштів Фонду соціального страхування надається у випадку:*

- а) необхідності догляду за хворою дитиною;
- б) професійного захворювання працівника;
- в) отримання пенсії по інвалідності;

г) тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми.

9. *За загальнообов'язковим державним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням надаються наступні види соціальних послуг:*

- а) допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною);
- б) допомога по вагітності та пологах;
- в) допомога при народженні дитини та по догляду за нею ;
- г) допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві).
- д) забезпечення оздоровчих заходів.

Задача 1.

На підприємстві «Еконіка» працює 155 осіб, фонд заробітної плати становить 232500 грн., в т.ч.:

- 20 працівників, які отримують ЗП у розмірі 3000 грн.
- 35 працівників, які отримують ЗП у розмірі 2500 грн.
- 100 працівників, які отримують ЗП у розмірі 850 грн.

Здійснити нарахування за утримання збору на соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Задача 2.

В якому розмірі надається допомога по тимчасовій втраті працездатності, якщо відомо:

Працівник Коваленко А.О. отримує на підприємстві ЗП у розмірі 1200 грн.

Стаж його роботи 7 років.

Перебував на лікарняному по догляду за хворою матір'ю 7 днів, який припав на час його відпустки.

Задача 3.

В якому розмірі надається допомога по тимчасовій втраті працездатності, якщо відомо:

- на підприємстві «Антон» у жовтні місяці оголосили карантин. У працівника Березюк Н.М. стаж роботи 15 років, ЗП 2500.

- у вересні працівника Коновалюка А.О. було переведено на легшу роботу. Попередня ЗП була у розмірі 2800 грн. Теперішня ЗП 1200 грн. Стаж 6 років.

Семінарське заняття 6-7

Тема 4. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання

Питання для усного опитування та дискусії

6.1. Гарантії забезпечення прав застрахованим при страхуванні від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.

6.2. Особи, які підлягають обов'язковому страхуванню від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Страхові експерти з охорони праці, їх права та функції. Добровільне страхування від нещасного випадку.

6.3. Обов'язки Пенсійного фонду у сфері соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання. Система фінансування та джерела коштів Пенсійного фонду.

7.1. Порядок визначення ступеня втрати працездатності потерпілим.

7.2. Порядок розгляду справ про страхові виплати.

7.2.1. Відмова у страхових виплатах і наданні соціальних послуг.

7.2.2. Припинення страхових виплат і надання соціальних послуг.

7.2.3. Припинення страхових виплат і надання соціальних послуг.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань та розрахункових задач з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: об'єкт страхування від нещасного випадку, страховий ризик, страховий випадок, нещасний випадок, професійне захворювання.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- основні завдання страхування від нещасного випадку на виробництві;
- характеристика суб'єктів та об'єктів страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання;
- обов'язкове страхування від нещасного випадку;
- види соціальних послуг та виплат;
- порядок призначення та особливості здійснення страхових виплат у разі настання нещасного випадку на виробництві або виникненні професійного захворювання.

Тестові завдання

1. *За загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності надаються наступні види матеріального забезпечення (виплати):*

- а) одноразова допомога в разі стійкої втрати професійної працездатності або смерті потерпілого;
- б) стаціонарне лікування;
- в) допомога по тимчасовій непрацездатності по догляду за дитиною;
- г) пенсія по інвалідності внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання;
- д) відновлення здоров'я та працездатності потерпілого.

2. *Обов'язковому страхуванню від нещасного випадку на виробництві підлягають:*

- а) особи, які працюють на умовах цивільно-правового договору;
- б) учні та студенти навчальних закладів, клінічні ординатори, аспіранти, докторанти, залучені до будь-яких робіт під час, перед або після занять;
- в) особи, які утримуються у виправних, лікувально-трудових, виховно-трудових закладах та залучаються до трудової діяльності на виробництві цих установ або на інших підприємствах за спеціальними договорами;
- г) священнослужителі, церковнослужителі та особи, які працюють у релігійних організаціях на виборних посадах.

3. *За загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійним захворювання, сума одноразової страхової виплати не повинна перевищувати:*

- а) середньомісячного заробітку, що потерпілий мав до ушкодження здоров'я;
- б) чотирикратного розміру граничної суми заробітної плати, з якої справляються внески на дату настання права потерпілого на призначення одноразової допомоги;
- в) п'ятнадцятикратного розміру прожиткового мінімуму.

4. *Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві здійснюється за наступними принципами:*

- а) проведення профілактичних заходів по запобіганню нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням;
- б) цільового використання коштів страхування на випадок безробіття;
- в) економічна зацікавленість суб'єктів страхування в поліпшенні умов і безпеки праці;
- г) диференціація страхового тарифу з урахуванням умов і стану безпеки праці, виробничого травматизму та професійної захворюваності на кожному підприємстві.

5. *Обов'язковому страхуванню від нещасного випадку на виробництві підлягають:*

- а) особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту);
- б) учні та студенти навчальних закладів, клінічні ординатори, аспіранти, докторанти під час занять;
- в) особи, які утримуються у виправних, лікувально-трудовах, виховно-трудовах закладах та залучаються до трудової діяльності на виробництві цих установ або на інших підприємствах за спеціальними договорами;
- г) священнослужителі, церковнослужителі та особи, які працюють у релігійних організаціях на виборних посадах.

6. *За загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійним захворюванням, сума щомісячної страхової виплати не повинна перевищувати:*

- а) середньомісячного заробітку, що потерпілий мав до ушкодження здоров'я;
- б) чотирикратного розміру граничної суми заробітної плати, з якої справляються внески на дату настання права потерпілого на призначення одноразової допомоги;
- в) п'ятнадцятикратного розміру прожиткового мінімуму.

7. *Суб'єктами страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання є:*

- а) страхові компанії;
- б) страхувальники;
- в) уповноважений Кабінетом Міністрів України центральний орган виконавчої влади;
- г) застраховані;
- д) правильна відповідь а), б), г).

8. *Виконання статутних функцій та обов'язків фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування покладено на:*

- а) голову Наглядової Ради;
- б) страхових експертів з охорони праці;
- в) лікарів – експертів страховиків;
- г) андеррайтерів;
- д) уповноважений Кабінетом Міністрів України центральний орган виконавчої влади.

9. *Об'єктом страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання виступає:*

- а) життя та здоров'я застрахованої особи;
- б) матеріальне забезпечення застрахованого;
- в) витрати роботодавців.

10. *Нещасний випадок – це (дати визначення)...*

Задача 1.

Обчислити розмір одноразової допомоги в разі стійкої втрати професійної працездатності потерпілого П., якщо 22 червня 2020 р. комісією МСЕК було встановлено стійку втрату професійної працездатності 30 % у зв'язку з професійним захворюванням, а 20 липня 2020 р. йому встановлено стійку втрату професійної працездатності 20 % у зв'язку з нещасним випадком на виробництві. Обидва страхові випадки настали з вини одного й того ж роботодавця. Середня заробітна плата перед настанням першого страхового випадку становила 5 700 грн.

Задача 2.

На підприємстві «Солярис», яке віднесено до 15 класу професійного ризику, річний розмір страхового внеску за минулий рік становив 500 тис. грн. Річні витрати Фонду за цей період з відшкодування витрачено на щомісячні страхові виплати та надання соціальних послуг потерпілим минулих років, а 50 тис. грн. – потерпілим у цьому році.

Страховий тариф для 15 класу професійного ризику становить 0,8% від фонду оплати праці.

Річний страховий внесок за 15 класом професійного ризику виробництва по всій країні становив минулого періоду 83 млн. грн. Річні витрати Фонду на відшкодування збитків потерпілим за цим класом професійного ризику – 63 млн. грн.

Фонд оплати праці становить 19,6 млн. грн. Розрахувати розмір страхових внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасних випадків.

Семінарське заняття 8

Тема 5. Медичне страхування

Питання для усного опитування та дискусії

- 8.1. Становлення та історичний розвиток медичного страхування.
- 8.2. Принципи та форми медичного страхування.
- 8.3. Види особистого медичного страхування. Принципи медичного страхування: загальні та специфічні.
- 8.4. Складові медичного захисту. Медичні пакети при особистому медичному страхуванні.
- 8.5. Добровільне медичне страхування.
- 8.6. Класифікація ДМС. Типи ДМС: безповоротне та поворотне.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань та розрахункових задач з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: надавачі медичних послуг, об'єкт загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування, застраховані особи, медичні послуги, медична (лікувально-профілактична) допомога.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- головна мета системи охорони здоров'я на сучасному етапі;
- фінансування в галузі охорони здоров'я України на сучасному етапі;
- необхідність запровадження медичного страхування;
- функціонування медичного страхування в Україні;
- мета загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування;
- функції медичного страхування;
- Фонд медичного страхування України;
- базова програма у сфері загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування;
- добровільне медичне страхування;
- соціальна система фінансування охорони здоров'я;

Тестові завдання

1. *Загальнообов'язкове державне медичне страхування здійснюється:*
  - а) Фондом медичного страхування;
  - б) страховими компаніями зі страхування життя та пенсій;
  - в) страховими компаніями із загальних видів страхування;
  - г) Міністерством охорони здоров'я.
2. *Обов'язкова форма медичного страхування передбачає, що сплата внесків покладається на:*
  - а) підприємців;
  - б) працівників;
  - в) все населення країни.
3. *Платниками страхових внесків є:*
  - а) застраховані особи;

- б) особи, які забезпечують себе роботою самостійно;
- в) роботодавці;
- г) працівники профспілок;
- д) органи місцевого самоврядування за застрахованих осіб;
- ж) Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

1. Назвати принципи загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування...

б. До обов'язків держави у загальнообов'язковому державному соціальному медичному страхуванні відносять:

- а) встановлення бюджетних асигнувань;
- б) виплата матеріального забезпечення;
- в) забезпечення надходження страхових внесків;

7. Застрахованими особами є:

- а) громадяни України;
- б) іноземці;
- в) особи без громадянства, які постійно проживають в Україні.

8. Страховиком при соціальному медичному страхуванні є:

- а) страхова компанія;
- б) Фонд загальнообов'язкового медичного страхування;
- в) держава;
- г) роботодавець.

9. Програми загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування:

- а) базова;
- б) додаткова;
- в) територіальна;
- г) регіональна.

10. Безпосереднє управління Фондом медичного страхування здійснює:

- а) держава;
- б) правління та виконавча влада;
- в) представники роботодавців та застрахованих осіб.

11. У якому співвідношенні перебувають страхова медицина та медичне страхування ?

- а) не пов'язані між собою;
- б) медичне страхування - це складова страхової медицини;
- в) страхова медицина - це складова медичного страхування.

Задача 1.

Страхова сума за договором добровільного медичного страхування складає 25 тис. грн.

За умовами страхового договору покриваються наступні ризики:

- а) виклик швидкої допомоги;
- б) стаціонарне лікування.

Умовна франшиза складає 5 днів непрацездатності.

Визначити суму страхового відшкодування, якщо застрахований поніс наступні витрати:

- 1 випадок: лікування в стаціонарі лікарні – 4500 грн. за 4 дні;
- 2 випадок: лікування в стаціонарі лікарні – 9500 грн. за 6 днів.

Задача 2.

Страхова сума за договором добровільного медичного страхування складає 15 тис. грн.

Страховий тариф – 7%, безумовна франшиза – 2%. Договір страхування укладено на 7 місяців.

Необхідно визначити суму страхового платежу.

Семінарське заняття 9

Тема 6. Страхування на випадок безробіття

Питання для усного опитування та дискусії

9.1. Суб'єкти страхування на випадок безробіття. Особи, які підлягають страхуванню на випадок безробіття.

9.2. Умови призначення та виплати допомоги у зв'язку з безробіттям.

9.3. Соціальне страхування. Компенсація роботодавцям сплаченого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за працевлаштування безробітних громадян..

10.1. Припинення, відкладання виплат матеріального забезпечення на випадок безробіття та скорочення їх тривалості..

10.2. Забезпечення незастрахованих осіб.

10.3. Виплата недоодержаної суми матеріального забезпечення на випадок безробіття у разі смерті безробітного.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових та розрахункових задач з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття, об'єкт страхування на випадок безробіття, страховий випадок, застраховані особи, страхувальники, страховик, роботодавець, найманий працівник, страховий стаж, часткове безробіття, дотація, додаткове робоче місце, цивільно-правовий договір, трудовий договір.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- застраховані особи в системі соціального страхування
- характеристика видів матеріального забезпечення, соціальні послуги і страховий стаж
- соціальна сутність безробіття;
- економічна сутність безробіття;
- класифікація безробіття та принципи за якими здійснюється даний вид соціального страхування;
- допомога по частковому безробіттю яка надається застрахованим особам;
- забезпечення незастрахованих осіб.

Тестові завдання

1. Платниками Єдиного страхового внеску на випадок безробіття є:

- а) роботодавець;
- б) наймані працівники;
- в) фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності;
- г) особи, які забезпечують себе роботою самостійно.

2. Страхуванню на випадок безробіття підлягають:

- а) працюючі пенсіонери;
- б) іноземці та особи без громадянства, які тимчасово працюють за наймом в Україні;
- в) особи, які працюють на основі трудового договору;
- г) особи які працюють на основі цивільно-правового договору.

3. Видами забезпечення при загальнообов'язковому страхуванні на випадок безробіття є:

- а) допомога на поховання безробітного у разі його смерті;
- б) підвищення кваліфікації та профпереорієнтації;
- в) інформаційні та консультаційні послуги, пов'язані з працевлаштуванням.

4. Безробіття яке є наслідком звільнення працівників у результаті модернізації устаткування та втілення нових технологій це:

- а) технологічне;

- б) інституційне;
- в) економічне.

5. Безробіття яке є наслідком структурних зрушень в економіці як у галузевій сфері, так і в зміні форм власності – це:

- а) технологічне;
- б) структурне;
- в) інституційне;
- г) економічне.

6. Розмір допомоги по безробіттю залежить від:

- а) середньої заробітної плати особи;
- б) стажу роботи;
- в) причин звільнення;
- г) віку особи;
- д) статі особи.

7. Допомога по безробіттю особам, які звільнилися з останнього місяця роботи за власним бажанням без поважних причин, виплачується починаючи з:

- а) першого календарного дня безробіття;
- б) 6-го дня безробіття;
- в) 8-го дня безробіття;
- г) 91-го дня безробіття;
- д) правильна відповідь відсутня.

8. Загальна тривалість допомоги з безробіття не може перевищувати:

- а) 360 календарних днів протягом одного року;
- б) 720 календарних днів;
- в) 180 календарних днів;
- г) правильна відповідь відсутня.

9. Допомога по частковому безробіттю надається якщо, простій охопив:

- а) 30% чисельності працівників і становить 20% і більше робочого часу;
- б) 50% чисельності працівників і становить 20% і більше робочого часу.

10. Вимушене тимчасове скорочення нормальної або встановленої законодавством України тривалості робочого часу, перерва в одержанні заробітку або скорочення його розміру через тимчасове припинення трудових відносин з причин економічного, технологічного, структурного характеру – це:

- а) часткове безробіття;
- б) структурне безробіття;
- в) інституційне безробіття
- г) технологічне безробіття.

Задача 1.

На підприємстві «Світанок» простій виробництва, що охопив 400 із 1000 працівників і 27% робочого часу. Простій триватиме 3 місяці. Тимчасово безробітними стали: Іванов, що проходить альтернативну (невійськову) службу; Петров, що є провідним фахівцем вже більше 13 років; Сидоров, який працює за сумісництвом; Макаренко, який вперше влаштувався на роботу за два місяці до простою; Мащенко, пропрацював вже 5 років, але відмовився від підходящої роботи з повним робочим днем. Хто буде отримувати допомогу, і з якого дня?

Задача 2.

Особа працювала за останнім основним місцем роботи з 10 березня 2020 року до 15 квітня 2020 року (заробітна плата становила у березні 4550,0 грн., у квітні 4580,0 грн.) За попереднім місцем роботи працювала 5 років і звільнена 26 лютого 2020 р. До державної служби зайнятості подала дві довідки про середню заробітну плату: з останнього місяця роботи за фактично відпрацьований час (березень-квітень 2020р.) та попереднього місяця роботи за 6

календарних місяців (серпень 2019 р. – січень 2020р) із заробітною платою за місяцями розрахункового періоду відповідно 3500 грн., 3700 грн., 2000 грн., 1000 грн. (матеріальна допомога) і 3500,0 грн. З 30 листопада по 31 грудня 2019 р. включно особа хворіла.

Здійснити розрахунок одноразової допомоги по безробіттю для здійснення безробітним підприємницької діяльності беручи до уваги середньомісячну заробітну плату, що склалася в галузях економіки за місяць, що передував початку безробіття

Семінарське заняття 10-11

Тема 7. Пенсійне страхування

Питання для усного опитування та дискусії

11.1. Суб'єкти системи пенсійного страхування.

11.2. Особи, які підлягають державному пенсійному страхуванню. Право громадян України на отримання пенсійних виплат та соціальних послуг.

11.3. Пенсії за віком у солідарній системі. Пенсії за інвалідністю в солідарній системі. Пенсія у зв'язку з втратою годувальника в солідарній системі.

12.1. Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду. Види пенсійних виплат з коштів Накопичувального фонду.

12.2. Пенсійні активи Накопичувального фонду.

12.3. Інвестиційна декларація: сутність, складові частини та порядок реєстрації.

12.4. Державний нагляд та контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових та розрахункових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: актуарні розрахунки, довічна пенсія з коштів Накопичувального пенсійного фонду (довічна пенсія), застрахована особа, зберігач, коефіцієнт страхового стажу, компанія з управління активами, мінімальна пенсія, Накопичувальний пенсійний рахунок, Накопичувальний пенсійний фонд, Недержавний пенсійний фонд, непрацездатні громадяни, одиниця пенсійних активів Накопичувального фонду, одноразова виплата, основні напрями інвестиційної політики, пенсійні виплати, пенсія, пенсійні активи Накопичувального фонду, пенсіонер, персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, професійна діяльність з управління активами в частині пенсійних активів, Уповноважений банк, чиста вартість одиниці пенсійних активів, чиста вартість пенсійних активів.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- види пенсійного забезпечення;
- рівні пенсійної системи;
- принципи та структуру системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- коло осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню;
- порядок здійснення пенсійних виплат за загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням;
- організацію та порядок здійснення управління в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;

Тестові завдання

1. Система пенсійного забезпечення в Україні складається з:

- а) солідарної система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- б) накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- в) системи недержавного пенсійного забезпечення;

г) всі відповіді вірні;

2. Система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування в Україні складається з:

- а) солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- б) накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- в) системи недержавного пенсійного забезпечення;
- г) всі відповіді вірні;

3. Система накопичувального пенсійного забезпечення в Україні складається з:

- а) солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- б) накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- в) системи недержавного пенсійного забезпечення;
- г) всі відповіді вірні;

4. Суб'єктами солідарної системи є:

- а) застраховані особи;
- б) страховальники;
- в) Міністерство фінансів;
- г) уповноважений банк;
- д) підприємства, установи, організації, що здійснюють виплату і доставку пенсій;
- ж) Пенсійний фонд;
- з) Державне казначейство;

5. Суб'єктами системи накопичувального пенсійного забезпечення є

- а) особи, від імені та на користь яких здійснюється накопичення та інвестування коштів;
- б) підприємства, установи, організації та фізичні особи, що здійснюють перерахування внесків до системи накопичувального пенсійного забезпечення;
- в) Державне казначейство;
- г) Накопичувальний фонд;
- д) недержавні пенсійні фонди;
- ж) юридичні особи, які здійснюють адміністративне управління Накопичувальним фондом і недержавними пенсійними фондами та управління їх пенсійними активами;
- з) страхові організації;
- і) зберігач;
- ї) Міністерство фінансів;

6. За рахунок коштів Пенсійного фонду в солідарній системі призначаються такі пенсійні виплати:

- а) пенсія за віком;
- б) довічна пенсія подружжя;
- в) пенсія по інвалідності внаслідок загального захворювання;
- г) одноразова виплата;
- д) пенсія у зв'язку з втратою годувальника;

7. За рахунок коштів Накопичувального фонду, що обліковуються на накопичувальних пенсійних рахунках, здійснюються такі пенсійні виплати:

- а) пенсія з установленим періодом;
- а) пенсія по інвалідності внаслідок загального захворювання;
- б) довічна обумовлена пенсія;
- в) довічна пенсія подружжя;
- г) одноразова виплата.

8. Пенсійне страхування - це (продовжити визначення)...

9. Розмір пенсії за віком визначається на підставі:

- а) заробітної плати (доходу) застрахованої особи та коефіцієнту страхового стажу застрахованої особи;
  - б) заробітної плати (доходу) застрахованої особи та страхового стажу застрахованої особи;
  - в) заробітної плати (доходу) застрахованої особи за останні п'ять років;
10. *Мінімальний розмір пенсії за віком призначається:*
- а) для чоловіків за наявності 35 років, а у жінок – 30 років страхового стажу в розмірі визначеного законом прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;
  - б) для чоловіків за наявності 30 років, а у жінок – 25 років страхового стажу в розмірі визначеного законом прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;
  - в) для чоловіків за наявності 15 років, а у жінок – 15 років страхового стажу в розмірі визначеного законом прожиткового мінімуму для працездатних осіб;

Задача 1.

Підприємство продало будівлю загальногосподарського призначення за договірною ціною 264000,0 грн. Того ж самого дня підприємством було придбано будівлю під улаштування магазину роздрібною торгівлі для реалізації продукції підприємства. Договірна ціна даної будівлі становила 324000,0 грн.

Визначити, яку суму збору на пенсійне страхування з операції купівлі-продажу нерухомого майна має сплатити підприємство до бюджету Пенсійного фонду.

Задача 2.

Визначити розмір пенсії у зв'язку з втратою годувальника, за умови, що його розмір пенсії за віком становив 2 670 грн. На утриманні померлого знаходились діти у віці 15 та 21 років.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни «Соціальне страхування». Виконання самостійної роботи дозволяє студентам розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опанувати практичні навички в управлінні фінансовими потоками страхової компанії.

Самостійна робота із навчальної дисципліни «Соціальне страхування» складається з двох окремих завдань: письмових робіт по 7 темах та індивідуального розрахункового завдання. Письмова робота та індивідуальне завдання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи навчальним планом.

Студенти виконують письмову роботу та індивідуальне завдання самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника протягом семестру. Форма контролю – перевірка письмових робіт та заслуховування. Питання письмової роботи виносяться на підсумковий семестровий контроль.

Тема 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування

1. Поясніть співвідношення категорій соціальне страхування, соціальне забезпечення, соціальна підтримка та соціальна допомога.
2. Визначте особливості функціонування соціального страхування в Україні і світі.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення поясніть співвідношення категорій соціальне страхування, соціальне забезпечення, соціальна підтримка та соціальна допомога та визначте особливості функціонування соціального страхування в Україні і світі.

Тема 2. Фінансове забезпечення соціального страхування

1. Обґрунтуйте організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
2. Визначте що таке єдиний соціальний внесок, що він має забезпечувати.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення обґрунтуйте організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та визначте що таке єдиний соціальний внесок, що він має забезпечувати.

Тема 3. Страхування тимчасової втрати працездатності

1. Охарактеризуйте схему розрахунку допомоги по вагітності і пологах.
2. Поясніть порядок обчислення середньої заробітної плати для розрахунку виплат за даним видом соціального страхування.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення характеризуйте схему розрахунку допомоги по вагітності і пологах та поясніть порядок обчислення середньої заробітної плати для розрахунку виплат за даним видом соціального страхування.

Тема 4. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання

1. Визначте який порядок призначення страхової виплати при тимчасовому переведенні на легшу роботу.
2. На практичному прикладі охарактеризуйте механізм розрахунку допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю яка викликана нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення на практичному прикладі охарактеризуйте механізм розрахунку допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю яка викликана нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням та визначте який порядок призначення страхової виплати при тимчасовому переведенні на легшу роботу.

Тема 5. Медичне страхування

1. Поясніть співвідношення функціонування соціального медичного страхування та добровільного медичного страхування в Україні, визначте переваги та недоліки.
2. Проведіть аналіз функціонування соціального медичного захисту в Україні і світі на сучасному етапі.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення поясніть співвідношення функціонування соціального медичного страхування та добровільного медичного страхування в Україні, визначте переваги та недоліки та проведіть аналіз функціонування соціального медичного захисту в Україні і світі на сучасному етапі.

Тема 6. Страхування на випадок безробіття

1. Використовуючи статистичну інформацію та інші джерела, охарактеризуйте види безробіття, які притаманні сучасному ринку праці.
2. На практичному прикладі поясніть методику розрахунку допомоги по безробіттю.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення використовуючи статистичну інформацію та інші джерела, охарактеризуйте види безробіття,

які притаманні сучасному ринку праці та на практичному прикладі пояснить методику розрахунку допомоги по безробіттю.

Тема 7. Пенсійне страхування

1. Пояснить організацію та порядок здійснення управління в системі пенсійного забезпечення.
2. Проведіть аналіз функціонування Пенсійного фонду в Україні на сучасному етапі.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення пояснить організацію та порядок здійснення управління в системі пенсійного забезпечення та проведіть аналіз функціонування Пенсійного фонду в Україні на сучасному етапі.

1.5. Індивідуальні завдання

1.5.1. Теми рефератів-оглядів

1. Передумови виникнення соціального страхування.
2. Характеристика розвитку соціального страхування
3. Економічні відносини в системі соціального страхування.
4. Принципи та роль соціального страхування в економічній системі держави
5. Фінансове забезпечення соціальних послуг
6. Платники єдиного соціального внеску їх класифікація.
7. Порядок нарахування, обчислення та сплати єдиного соціального внеску.
8. Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування, його основні завдання.
9. Матеріальне забезпечення та соціальні послуги з тимчасової втрати працездатності: порівняльний аналіз.
10. Фінансування страхових відшкодувань, соціальних послуг та профілактичних заходів з тимчасової втрати працездатності.
11. Зарубіжний досвід соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
12. Види соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та їх характеристика.
13. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів при страхуванні від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання.
14. Гарантії забезпечення прав застрахованим у страхуванні від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання.
15. Зарубіжний досвід організації соціального страхування від нещасних випадків на виробництві: можливості застосування в Україні.
16. Концептуальні підходи до функціонування системи охорони здоров'я в Україні.
17. Медичні послуги, що надаються за загальнообов'язковим державним соціальним медичним страхуванням.
18. Організаційні аспекти медичного страхування в країнах світу.
19. Проблеми перетинання страхового поля добровільного та обов'язкового медичного страхування.
20. Забезпечення незастрахованих осіб.
21. Зарубіжний досвід організації страхування на випадок безробіття.
22. Специфіка роботи Фонду соціального страхування на випадок безробіття.
23. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг: порівняльний аналіз
24. Пенсійна система України та характеристика її рівнів
25. Види та порядок призначення пенсій за віком
26. Види та порядок призначення пенсій по інвалідності
27. Види та порядок призначення пенсій у зв'язку втратою годувальника
28. Зарубіжний досвід організації пенсійного забезпечення

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену з виконанням тестових завдань і розв'язуванням задач за темами навчальної дисципліни.

Питання для підсумкового контролю

1. Поняття та необхідність загальнообов'язкового державного соціального страхування.
2. Функції та принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування.
3. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування.
4. Страховий ризик та страхові випадки.
5. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування.
6. Особи, які підлягають ЗДСС. Страховий стаж.
7. Умови надання соціальних послуг та матеріального забезпечення особам за ЗДСС.
8. Підстави припинення виплат і надання соціальних послуг за ЗДСС.
9. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.
10. Необхідність і значення єдиного соціального внеску. Принципи збору та ведення обліку єдиного внеску.
11. Платники єдиного внеску. Порядок нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску.
12. Розмір єдиного внеску та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.
13. Орган, що здійснює збір та веде облік єдиного внеску, його повноваження та відповідальність.
14. Склад, порядок ведення та використання даних Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.
15. Порядок здійснення державного нагляду за збором та веденням обліку єдиного внеску.
16. Суб'єкти, які приймають участь у сплаті єдиного внеску, їх права та обов'язки.
17. Облік платників єдиного внеску, що здійснюється Пенсійним фондом у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування.
18. Добровільна участь у сплаті єдиного внеску, що здійснюється на підставі договору про добровільну участь.
19. Операції зі страховими коштами, акумульованими на рахунках Пенсійного фонду.
20. Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування.
21. Необхідність, сутність та значення страхування тимчасової втрати працездатності.
22. Суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування.
23. Право громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням.
24. Механізм використання права громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
25. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за ЗДСС
26. Розмір допомоги при тимчасовій втраті працездатності працівника.
27. Необхідність та сутність страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.
28. Гарантії забезпечення прав застрахованим при страхуванні від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.
29. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.
30. Особи, які підлягають обов'язковому страхуванню від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.
31. Страхові експерти з охорони праці, їх права та функції.
32. Добровільне страхування від нещасного випадку.

33. Соціальні послуги та виплати, які здійснюються Пенсійним фондом у сфері соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.
34. Профілактика нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.
35. Система фінансування та джерела коштів Пенсійного фонду.
36. Страхові виплати Пенсійного фонду за напрямом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.
37. Порядок визначення розміру страхових виплат за видами соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.
38. Порядок визначення ступеня втрати працездатності потерпілим.
39. Відмова та припинення у страхових виплатах і наданні соціальних послуг при соціальному страхуванні від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання.
40. Взаємовідносини органів соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання з медичними установами.
41. Необхідність, сутність, завдання, форми організації медичного страхування в Україні.
42. Становлення та історичний розвиток медичного страхування. Об'єкти та суб'єкти медичного страхування та їх характеристика.
43. Принципи та форми медичного страхування. Обов'язкове та добровільне медичне страхування.
44. Види особистого медичного страхування.
45. Принципи медичного страхування: загальні та специфічні.
46. Складові медичного захисту. Медичні пакети при особистому медичному страхуванні. Відмінності при здійсненні виплат при різних видах медичного страхування. Порівняння оподаткування страхових договорів при різних видах медичного страхування.
47. Галузеві особливості медичного страхування.
48. Найбільш популярні види медичного страхування в умовах сучасної України.
49. Концептуальні підходи до функціонування системи охорони здоров'я в Україні.
50. Добровільне медичне страхування. Сутність та види добровільного медичного страхування (ДМС).
51. Страхування здоров'я на випадок хвороби.
52. Безперервне страхування здоров'я.
53. Різновиди програм добровільного медичного страхування.
54. Універсальний поліс медичного страхування.
55. Спеціалізовані страхові поліси.
56. Організаційні аспекти медичного страхування в країнах світу.
57. Необхідність та сутність страхування на випадок безробіття.
58. Суб'єкти страхування на випадок безробіття. Особи, які підлягають страхуванню на випадок безробіття.
59. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття: завдання, функції, права.
60. Право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги.
61. Джерела формування бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
62. Матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.
63. Умови призначення та виплати допомоги у зв'язку з безробіттям. Допомога на поховання у разі смерті безробітного або особи, яка перебувала на його утриманні.
64. Порядок та умови виплати одноразової допомоги для організації безробітним підприємницької діяльності.
65. Професійна підготовка або перепідготовка, підвищення кваліфікації безробітних.
66. Компенсація роботодавцям сплаченого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за працевлаштування безробітних громадян.

67. Заходи сприяння зайнятості внутрішньопереміщених осіб.
68. Нагляд у сфері соціального страхування на випадок безробіття.
69. Припинення, відкладання виплат матеріального забезпечення на випадок безробіття та скорочення їх тривалості.
70. Виплата недодержаної суми матеріального забезпечення на випадок безробіття у разі смерті безробітного.
71. Необхідність та значення пенсійного страхування.
72. Принципи державного пенсійного страхування.
73. Структура системи пенсійного страхування в Україні: солідарна система державного пенсійного страхування; накопичувальна система пенсійного страхування; система недержавного пенсійного страхування.
74. Суб'єкти системи пенсійного страхування.
75. Особи, які підлягають державному пенсійному страхуванню. Право громадян України на отримання пенсійних виплат та соціальних послуг.
76. Соціальні виплати непрацевдатним громадянам. Види пенсійних виплат соціальних послуг.
77. Пенсії за віком у солідарній системі. Умови призначення пенсії за віком.
78. Пенсії за інвалідністю в солідарній системі. Умови призначення пенсії за інвалідністю.
79. Страховий стаж, необхідний для призначення пенсії за інвалідністю. Розмір пенсії за інвалідністю.
80. Пенсія у зв'язку з втратою годувальника в солідарній системі.
81. Сутність недержавного пенсійного забезпечення.
82. Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду. Види пенсійних виплат з коштів Накопичувального фонду.
83. Порядок укладання та оплати договору страхування довічної пенсії.
84. Суб'єкти накопичувальної системи пенсійного страхування.
85. Джерела формування коштів накопичувального фонду та їх використання.
86. Поняття та особливості функціонування недержавного пенсійного фонду.
87. Інвестиційна декларація: сутність, складові частини та порядок реєстрації.
88. Державний нагляд та контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення.

1.6.2. Приклад екзаменаційного білету

1. Специфіка роботи Фонду соціального страхування на випадок безробіття.
2. Передумови виникнення соціального страхування.
3. Тестові завдання.
  - 3.1. 6. За рахунок коштів Пенсійного фонду в солідарній системі призначаються такі пенсійні виплати:
    - а) пенсія за віком;
    - б) довічна пенсія подружжя;
    - в) пенсія по інвалідності внаслідок загального захворювання;
    - д) пенсія у зв'язку з втратою годувальника;
    - .....
  - 3.10. 4. До заходів активної політики зайнятості не відносяться
    - а) залучення безробітних до участі у громадських роботах;
    - б) працевлаштування на вільні робочі місця;
    - в) виплата одноразової допомоги по безробіттю для організації безробітним підприємницької діяльності;
    - г) виплата грошової допомоги по безробіттю.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введене в дію з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20) (<http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta>).

З навчальної дисципліни «Соціальне страхування» для студентів денної форми навчання передбачено проведення 12 лекційних занять. Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Розподіл балів для лекцій з навчальної дисципліни «Соціальне страхування»

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій/балів											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Денна	12	0,8	1,7	2,5	3,3	4,2	5,0	5,8	6,7	7,5	8,3	9,2	10

2.3. З навчальної дисципліни «Соціальне страхування» для студентів за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення передбачено проведення 11 семінарських занять.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введене в дію з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20) (<http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta>).

2.4. Обсяг балів за самостійну роботу з навчальної дисципліни «Соціальне страхування» для студентів розподіляється пропорційно за виконання 10 письмових робіт (1 письмова робота по кожній темі). Залежно від їх обсягу та складності, студент може одержати не більше 10 балів.

Індивідуальне завдання виконане за пропонованою темою наукової роботи оцінюються окремо та складає не більше 10 балів. Загалом за виконання самостійної роботи студент денної форми навчання може одержати максимально 20 балів.

Перерозподіл балів, в межах максимально можливої кількості їх одержання за виконану самостійну роботу, наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2.

**Розподіл балів для самостійної роботи з навчальної дисципліни
«Соціальне страхування»**

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер теми / кількість балів							Разом балів
		1	2	3	4	5	6	7	
1	Максимальна кількість балів за одну письмову роботу з відповідної теми	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	7,0
2	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання, виконане у вигляді наукової роботи	10,0							13,0
	Усього балів								20,0

2.5. За семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену з навчальної дисципліни «Соціальне страхування», студент може максимально одержати 30 балів. Шкала визначення кількості балів та критерії оцінювання знань студентів за результатами семестрового контролю, подана у табл. 4.8 Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введене в дію з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20).

Перерозподіл балів, в межах максимально можливого одержання їх кількості за надані студентами відповіді, наведено в таблиці

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер питань екзаменаційного білета			Разом балів
		1	2	тести	
1.	Максимальна кількість балів за відповідь на питання білету	10	10	10	30,0
	Усього балів	10	10	10	30,0

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Говорушко Т. А. Страхові послуги. Підручник. Київ: Центр учбової літератури. 2011. 375 с.
2. Головніна О. Г. Основи соціальної економіки. Підручник. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури. 2013. 648 с.
3. Деріга В. В. Соціальна і гуманітарна політика. Навчальний посібник. Миколаїв. Видавництво ЧДУ ім. Петра Могили. 2012. 178 с.
4. Державне фінансове забезпечення соціальної сфери: кол. моногр.; за ред. д-ра філософії, проф., акад. АЕН України, засл. економіста України Кір'ян Т. М., д-ра екон. наук, проф. Пасічника Ю. В.; Нац. акад. наук. України, НДІ праці і зайнятості населення, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : Чабаненко Ю. 2012. 397 с.
5. Кропельницька С.О. Соціальне страхування. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2013. 336 с.
6. Мальований М. І. Фінансові аспекти функціонування системи соціального захисту населення в Україні. Монографія. Умань: СПД Сочінський. 2016. 496 с.
7. Радиш Я. Ф. Медичне страхування. Навчальний посібник. Київ: НАДУ. 2005. 88 с.
8. Салига С. Я., Гельман В. М., Кирилов Л. І. Теоретичні основи фінансового забезпечення соціальної сфери. Монографія. Запоріжжя: КПУ. 2010. 52 с.
9. Кириленко О.П., Толуб'яка В.С. Соціальне страхування. Підручник. Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ. 2016. 516 с.
10. Пікус Р.В., Приказюк Н.В., Березіна С.Б., Третяк Д.Д. Соціальне страхування. Навчальний посібник. Київ: ЦП «Компринт». 2017. 250 с.

3.2. Допоміжні джерела

1. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням. Закон України від 18.01.2001 р. № 2240-III.
2. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Закон України від 08.07. 2010 р. № 2464-VI.
3. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні. Закон України від 21.03. 1991 р. N 875-XII.26. Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей. Закон України від 02.06.2005 р. № 2623-IV.
4. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Закон України від 28.02.1991 р. №796-XII.
5. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-IV.
6. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії. Закон України від 05.11.2000 р. N2017-II. Відомості ВВРУ. Офіційне видання. Київ: Парлам. вид-во. 2000. № 48. С. 409.
7. Конституція України. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/конституція%20україни>. 22.04.2012 р.
8. Базилевич В. Д. Страхування. Підручник. Київ: Знання. 2012. 1019 с.
9. Алексєєв І. В. та інші. Бюджетна система. Підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2019. 400 с.
10. Відомості Верховної Ради України. Бюджетний кодекс України від 8.07.2010р. 2010. №50-51. С.572.
11. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Страхування. Термінологічний словник. Львів: Бескит Біт. 2002. 104 с.
12. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система. Навчальний посібник. Львів: ТНЕУ. 2019. 328 с.
13. Податковий кодекс України від 23.12.2010 р. Офіційний вісник України. 2010. №92. ст. 3248.

14. Пікус Р. В., Приказюк Н. В., Моташко Т. П. та інші. Страхові послуги. Підручник. У 2 ч. Ч. 2. Київ: Логос. 2014. 544 с.
15. Пікус Р. В., Приказюк Н. В., Моташко Т. П., Лобова О. М., Нечипоренко В. І., Глуста Г. Ю., Шолойко А. С. Страхування. Лабораторний практикум. Київ: Логос. 2014. 208 с.
16. Внукова Н. М., Успенко В. І., Временно Л. В. та інші. Страхування. Теорія та практика. Навчально-методичний посібник. Харків: Бурун Книга. 2011. 376 с.
17. Ткаченко Н. В. Страхування. Навчальний посібник для самостійної роботи студентів. Київ: Ліра-К. 2010. 375 с.
18. Фисун І. В. Страхування. Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ. 2011. 232 с.
19. Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Якимів А. І. Бюджетна система. Практикум. Навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000». 2019. 400 с.
20. Білозір О. В. Проблеми соціального страхування та системи соціальної захищеності країни в умовах європейської інтеграції. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 23. С. 140-143.
21. Братюк В. П., Біла М. М. Аналіз системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні. Причорноморські економічні студії. 2018. №34. С.129-133. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_34_28
22. Временко Л. В., Лисенко Є. В. Місце добровільного страхування від нещасних випадків в системі соціального страхування. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. 2019. Т.24. №3. С. 173-177. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2019_24_3_33
23. Гаврилова О. О. До питання аналізу зарубіжного досвіду соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Соціальне право. 2019. №2. С.39-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sopr_2019_2_7
24. Галушак І. Є. Розрахунки з оплати праці з органами соціального страхування у звітності підприємства. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2019. №15(2). С. 46-52. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2019_15\(2\)_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2019_15(2)_8)
25. Довбенко Т. О., Довбенко В. С. Симбіоз ризик-менеджменту та соціального страхування в системі управління охороною праці. Причорноморські економічні студії. 2018. №32. С. 142-145. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_32_28
26. Качула С. В. Фінансове забезпечення діяльності державних фондів соціального страхування в Україні. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Економіка. 2018. № 10. С. 68-72. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2018_10_12
27. Качула С. В. Формування інституту пенсійного страхування у системі соціального забезпечення України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. №20(2). С. 20-24. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_20\(2\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_20(2)_6)
28. Кирильєва Л. О., Шеховцова Д. Д. Організаційні аспекти обліку розрахунків із загальнообов'язкового державного соціального страхування працівників. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2018. №2. С.21-31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2018_2_4
29. Коваль О. П. Лібертаріанство й соціальне страхування в Україні. Стратегічні пріоритети. 2019. №1. С.102-109. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2019_1_13
30. Коваль С. Л. Система державного соціального страхування: досвід України та Німеччини. Світ фінансів. 2018. №2. С.67-77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/svitfin_2018_2_8
31. Козлова В. Я. Соціально-економічна сутність системи пенсійного страхування населення. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2018. №18. С.205-211. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpaev_2018_18_30

32. Коцюбинська Є. Б. Сучасний стан соціального страхування в Україні. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2018. № 2. С. 33-36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptmbo_2018_2_8
33. Кривошлик Т. Д. Вплив тенденцій соціального страхування на розвиток системи страхового захисту в Україні. Бізнес Інформ. 2018. № 12. С. 239-245. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_12_34
34. Куліков В. О. Соціальне страхування промислових робітників Донбасу та Придніпров'я на початку XX ст. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. 2018. № 22-23. С. 42-50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vmdu_ip_2018_22_23_5
35. Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2020 років. URL: <http://uoz.cn.ua/strategiya.pdf>
36. Павликівська О. І., Марущак Л. І. Удосконалення механізму стягнення заборгованості з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Галицький економічний вісник. 2019. № 6. С. 179-186. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gev_2019_6_23
37. Петрушка О. В., Шулюк Б. С. Європейські моделі соціального страхування професійних ризиків: досвід для України. Причорноморські економічні студії. 2018. №33. С.198-202. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_33_41
38. Пивовар І. В., Пивовар Ю. І. Правові форми захисту фінансових суб'єктивних прав у сфері державного соціального страхування засуджених осіб: нормативно-правовий аналіз. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: Юридичні науки. 2018. № 3. С. 48-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjju_2018_3_9
39. Підлипна Р. Місце соціального страхування у формуванні ресурсів системи соціального захисту. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2020. №2. С.108-120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vtneu_2020_2_10
40. Підлипна Р. П. Дослідження системної парадигми механізму державного регулювання соціального страхування. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2019. №57. С. 33-38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2019_57_7
41. Позднякова Л. О. Європейський досвід інтеграційних процесів в галузі комерційного та соціального страхування. Молодий вчений. 2019. № 6(2). С. 198-204. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_6\(2\)_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_6(2)_13)
42. Полінкевич О. М. Фінансове навантаження на бюджет фонду соціального страхування через зниження фізичної активності населення. Економічні науки. Серія: Облік і фінанси. 2019. № 16. С. 112-120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2019_16_14
43. Романовська Ю. А., Урбанович В. А. Єдиний соціальний внесок як ефективний інструмент забезпечення надходжень у системі державного соціального страхування. Бізнес Інформ. 2018. № 12. С. 386-393. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_12_56
44. Сізнцова Ю. Ю. Дотримання правових норм в частині збереження інформації про пацієнта при проведенні перевірок у медичному закладі фондом соціального страхування України. Україна. Здоров'я нації. 2019. № 1. С. 88-91. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uzn_2019_1_15
45. Скупейко В, Хомка В, Вознюк О, Грицайко А. Особливості оподаткування та соціального страхування фермерських господарств. Аграрна економіка. 2020. Т.13. №1-2. С.14-22. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ae_2020_13_1-2_4
46. Собченко В. В. Дотримання принципу верховенства права у діяльності фонду соціального страхування України. Державне будівництво. 2018. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2018_2_22
47. Солоджук Т. В. Фінансові ресурси системи соціального страхування України. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2018. № 14(2). С.78-87. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2018_14\(2\)_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2018_14(2)_13)

48. Старосельцева О. В. Функції Фонду соціального страхування України у фінансово-правовому механізмі державного соціального страхування. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2018. №31. С. 80-83. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2018_31_22
49. Стожок Л. Еволюція соціального страхування в Україні. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2019. № 4. С. 81–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2019_4_9
50. Трунова Г. А. Принцип паритетності управління фондами соціального страхування як гарантія реалізації прав застрахованих осіб. Правова держава. 2020. №3. С.306-315. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PrDe_2020_3_34
51. Цимбаленко Н. В. Страхування життя в контексті соціального захисту населення. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: Економічні науки. 2018. № 3. С. 73-79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2018_3_13
52. Чудик-Білоусова Н. І. Становлення договірною регулювання соціального страхування в Україні. Університетські наукові записки. 2018. № 3-4. С. 158-176. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2018_3-4_17
53. Швець В. Г., Однорог Є. В. Вплив пенсійної реформи на систему бухгалтерського обліку соціального страхування. Молодий вчений. 2019. № 3(1). С. 191-194. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_3\(1\)_42](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_3(1)_42)

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Державний служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Офіційний сайт Європейської організації страхування та пенсійного забезпечення (ЕІОРА). URL: <https://eiopa.europa.eu>
5. Офіційний сайт Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України. URL: <http://www.nfp.gov.ua>
6. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
7. Сайт Міністерства охорони здоров'я України. URL: <http://moz.gov.ua/article/news/jak-gracjuvatime-nacionalna-sluzhba-zdorovja-ukraini>
8. Сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://www.nfp.gov.ua>
9. Сайт Ліги страхових організацій України. URL: <http://uainsur.com/>

ОНОВЛЕНО:

Доцентка кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування, кандидатка
економічних наук, доцентка
23 січня 2023 року

_____ Алла КРУШИНСЬКА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування
23 січня 2023 року, протокол № 9.

Завідувачка кафедри, кандидатка економічних
наук, доцентка
23 січня 2023 року

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ